

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 65.

V Ljubljani, v sredo 20. marca 1895.

Letnik XXIII.

Sv. Očeta nameni in slovenski liberalci.

Velevažno pismo sv. Očeta priobčujejo listi. Pisano je grofu Ferdinandu Zichyju in njegovim prijateljem, ki so v udanostnem pismu priporočili novo katoliško ljudsko stranko in nov časopis, ki ga nameravajo izdajati, sv. Očetu. Pismo slove tako-le: „Ljubi sin! Tebi in drugim deželanom je znano, s kakšno gorečnostjo in skrbljivostjo smo vse zasledovali, kar se je zadnji čas zgodilo na Ogerskem glede vere. Zelo nas je bolelo, da se je katoliška stvar, ki je pri vas od sv. kralja Štefana sem neprenehoma cvetela, pobijala in z vsakovrstnim zvijačami napadala, tako da je bila v največji nevarnosti. Zavoljo tega in zavoljo svoje apostolske službe, kakor tudi iz spoštovanja, ki je imamo do Vas, Vas zahvaljamo, da z vso silo vzbujate srca Ogron in branite sveto katoliško stvar. Zato nas tembolj veseli, da Vas zato očitno pohvalimo, čim več jih je podpiralo naše prizadevanje. Vzlasti nas pa veseli, da je nastala neka nova zveza katoličanov, da bi v ogerski državni zbornici obnovila veri pravice in čast. Pristrčno ti zato čestitam o ljubi sin, da se je tebi in blagorodnemu grofu Nikolaju Moricu Esterhazyju izročilo vodstvo te zveze; mi namreč trdno zaupamo, da se bo izpolnila po Vajinem prizadevanju vzbujena nada in da se bode vzdramila zaspianost katoličanov. Kako dobro voljo imate pri izpolnovanju tega izvrstnega dela, kažejo pisma polna pokorščine in ljubezni, ki ste nam jih pisali. Radi pritrjujemo, da ste ustanovili nov časnik v prosep na-

menov katoliške stranke, kakor se nam je tudi poročalo; za te in za druge sotrudnike tega lista bodi odločivno, da nikedar ne odstopate od svetov in avtoritete škofov. Hkrati pa posebno skrbno pazite, kar smo že večkrat naročali izdajateljem časopisov glede na ljubezen, z mernost v besedah, spoštovanje državne oblasti, konečno glede na to, da naj se vedno zlagajo s škofi, posebno pa s sveto stolico. To pa, kar Vam svetuje ljubezen do domovine in čast katoliške cerkve, skušajte dosežati neprestano in srčno. Da bi pa Bog pospeševal na priprošnjo svoje neomadeževane Matere, ogerske patrone vse to, kar ste pričeli, zato v ljubezni podeljujemo blagoslov tebi, ljubi sin in blagorod. Nikolaju Moricu Esterhazyju, kako tudi vsem, ki so z Vami vred nam pisali. Dano v Rimu pri sv. Petru 6. marca leta 1895 v osemnajstem letu našega papeštva. Leo XIII. s. r.“

Sv. Oče torej v tem pismu novo katoliško stranko hvalijo in blagoslavljajo. Naravnost pozivljejo katoličane, naj se vzdramijo v svoji zaspianosti in naj v političnih zastopih in v časnikih branijo pravice katoliške vere. Pred vsem, kakor vselej ob tacihih prilikah, priporočajo spoštovanje do vsake za konite, posebno pa cerkvene-škofovske oblasti. Ta očetovska beseda seveda ne more biti po godu liberalizmu, ki torej po svojih glasilih hoče zavijati jasne in resne papeževe opomine. A v tem se je najbolj mojstersko razkril „Slovenski Narod“, ki v tolažbo slovenskih liberalcev naravnost govori neresnico o tem pismu.

Piše namreč: „Papež je grofu Ferdinandu Zichyju pisal pismo, v katerem izjavlja svojo ne-

voljo, da se je na Ogerskem osnovala posebna katoliška stranka in da se misli osnovati poseben katoliški list. . . . Pismo je izdano povodom bližajočih se razprav o cerkveno-političnih zadevah in se ozira pač v prvi vrsti le na cerkveno politiko, ne pa na politiko sploh. Vsaj je baš sedanji papež že tudi opominjal duhovščino, da naj se preveč ne meša v politiko in gotovo ne želi, da bi vsa politika, vzlasti, če ni z vero v zvezi, morala se ravnati baš po željah škofov.“

„Narod“ se je vstrašil katoliške zastave, ki jo razvijajo sveti Oče in katoliške stranke, ki jo priporočajo, zgrozil se je je zvito preračunajoč, da so tudi za Avstrijo in za nas Slovence pomenljive te besede. In zato se z neresnico bojuje proti njim. Boji se katoliškega gibanja in zato — naravnost slepi svoje bralce. Prav v tisti številki govori mej političnimi vestmi jako zaničljivo o postopanju sv. Očeta gledé krščanskih socialstov, podtikajoč jim, da igrajo dvojno ulogo in še bolj zaničljivo se zadirja v klerikalizem (umevaj: versko življenje) mej laškimi vojaki, češ da bo nevaren laški državi.

Za jedno številko je toliko dokazov o mržnji proti katoliškemu gibanju in o pristnem liberalnem duhu, ki preveva glasilo „narodne“ stranke, več nego dovolj. Za nas, ki smo vedno naglašali načela razvita v svetega očeta pismih in smo se ravno zavoljo tega bojevali z „Narodom“ in slovenskimi liberalci, je ta dogodek le novo bodrilo, da se zavedamo poglobitve resnice: Vrhovno merilo pravega katoličana ostane vedno spoštovanje in pokorščina zakonitim oblastim, pred vsem pa papežu in

LISTEK

Na prvi straži.

Češki napisal B. Brodský, prevel P. B.

Ustavili smo se na kraju gozda. Bilo nas je vseh osemnajst. Od jutra smo se umikali pred pruskimi piketami rudečih huzarjev, ki so nam sledili v primerni daljavi. Na vseh obrazih se je brala utrujenost, potrnost in glad. Tudi konji so povsili svoje glave in obstali mej jelkami, ki so šumele okrog nas. Poskačemo raz konje. Pošljem dva moža na mali griček, da zalezujeta sovražnike, in dovolim ostalim, da si vzamejo iz kanister kos trdega kruha. Reveži že niso jeli od prejšnjega dne.

Sam sem imel v polni steklenici malo zopernega in umazanega žganja, ki sem ga kupil v hitrici v osameli krčmi ob cesti. Okusim je, a ves se stresem. Dišalo mi je, kakor bi strup vlival v grlo. Ze je hočem izliti. Kar se spomnim nekogar v svojem oddelku. Bil je dober deček, a na žganje kakor obseden. Predno je prišel k armadi, bil je na plovih in pri tem se je naučil piti „razkovca“, kakor je imenoval žganje. Pokličem ga in dam mu ostanek izpiti. Oči se mu zasvetijo in oberoč seže hlastno po steklenici. Prislone jo k ustom in zamižavši vleče željno, dokler ni bila steklenica prazna. Dobro se obližne in vrnivši mi steklenico veselo salutira.

„Lepo zahvalim, gospod poročnik, to se mi je prileglo,“ zagotavlja mi in njegovo zarudelo obličje

je še bolj gorelo. Zasmel sem se in ostali dragonci so se tudi smejali, gledajoč ta prizor. Vedeli so dobro, da bi se dal Slama ubiti za žganjče.

Da se nekoliko razvedrim, začnem se sprehatati ob vojakihi. Govorili so tiše mej seboj, pomenkujuči se z večine o dogodkih poslednjih dnij. Tudi jaz sem imel tega polno glavo. Živo sem se spominjal 3. julija, ko sem prvokrat v svojem življenju poslušal tisto strašno godbo, ko frčé kroglje iz pušek in gromé topovi. Bitka pri Kraljevem Gradcu me je naučila po skušnji poznati tisti stari pregovor, da postane človek v boju zverina, da, zlodej, ki le hrepni po človeški krvi, po zevajočih ranah in obupnih klicih. Živo se še tega spominjam.

Ob jednajsti uri dobodemo ukaz, da zapustimo svoje mesto ter se odločimo za boj na desnem krilu, obrnivši se proti sovražnikovi strani. Kakor ogromni naval vrže se ves polk z golimi sabljami na tesno združene vrste Prusakov. Spomnim se dobro, kako se je naglo zablesketalo v njihovih vrstah in v naših je nastal šum. Nekoliko dragoncev zleti s sedlov. A mi se za to nismo zmenili. Konji brez jezdecev so leteli v vrstah, prhali in toplo dihanje se je videlo iz široko odprtih nosnic. Jaz sam sem čutil kri burneje pluti v svojih sencih in roka mi je krčevito objemala sabljin roč.

Predno smo dospeli v vrste, pozdravil nas je večkrat ognjeni strel sovražnikov. Brez povelja smo se pridružili in vrzel je bila zopet zadelana. Konečno udarimo na sovražnika. Vedel sem, da imam v roki jeklo, ki se more izborno zasaditi v prsi ne-

prijateljeve. Bil sem se, moram reči, drzno, slavno. Pruski pešec je zasadil mojemu konju bodalo v prsi. V tem hipu se razsedlam in hipoma skočim na konja desetnika, ki je pal ravno poleg mene. Še sem imel jedno nogo v stremenu, a konj moj se je lovilo nekoliko, dokler ni popolnoma pal na tla.

Še zdaj zdi se mi, da slišim tisti žalostni, tresoči se glas vojne trombe, ki je dala v tej splošni zmešnjavi znamenje, da se umaknemo. Kako smo se to umikali! Nikdar več morda ne zapazim tako groznega pogleda, kakor tega, ko sem obrnil konja in letel z njim v zmedeni vrsti dragonskega polka. Po celem Holmovem porobku sem videl v divjem begu bežati oddelke pešcev, jezdecev, topov in zasebnih voz. Za nami so bučali topovi, salve iz pušek in nepopisen krik. Koder smo šli, povsodi smo opazili žrtve boja, zdaj mrtve, zdaj boreče se s smrtjo. Ranjeni konji so padali v divjem poletu, grozno ječaje, mej vrstami na mrtvece in ranjence, ki so v begu iskali uteho svojim bolestim. To uro, ki sem jo doživel v ognju in dimu strelnega prahu, naučil sem se poznati tisto stanje, katerega vojaki v miru ne prenesó — za Boga — in gledati na svet kakor na bojno igro, v kateri ta izgubi in oni dobi, a le za to, da bi kot zmagovalec mogel postati žrtva novega nasprotnika. Večno pojanje, večni boj. Kje pač ni tega boja?

Naš polk se je še nekaj držal skupno. Ordonačni častnik, izpehan, zaprašen, prestrašenega obraza, prileti nam nasproti in sporoči ritmajstru — polkovnik je pal pri umikanju — ki je vodi

škofom. Kdor tega ne smatra za prvo vestno dolžnost, ostane liberalce, če si tudi časih odene katoliški plašč, če se tudi imenuje krščanskega socijalista.

Vsi zavedni katoličani so se dolžni mu postaviti v bran!

Davčna preosnova.

Govor poslanca Vilj. Pfeiferja v državnem zboru dne 14. marca.

Pred vsem v obče omenjam, da se zakoni, osobito davčni zakoni izdajajo, da prebivalstvo razume vsebino in spozna svoje dolžnosti. To pa je mogoče, ako je besedilo zakona jasno in razločno, česar pogrešam v tem zakonu. (Tako je!) Tako n. pr. so nekatere določbe glede dobitkovine težko razumljive, kakor je že naglašal neposredni g. govornik (Kronawetter), da je — če sem ga prav umel — §§ 48., 49. in 50. moral trikrat ali štirikrat prečitati in jih še ni razumel; take so tudi določbe o rentnem davku.

Tudi finančni načrt, ki je podlaga davčni preosnovi, je jako zamotan, kakor je priznal izvrstni poznavalec naših davčnih zakonov, g. načelnik davčnemu odseku. Naš občni državljanski zakonik je sestavljen v jasnem in lepem jeziku, toda slog in dikičija davčnih zakonov sta prisiljena in težko umljiva, gotovo zato, da je mogoče v kalnem lovit. Prišle bodo neštevilne dodatne naredbe in pojasnila, katera bodo iz zakona odpravili ono dobro, ki je v njem. Zakoni morajo biti jasni, jedernati in lahko umljivi, da jih more razumeti in izvrševati vsak priprost človek. Tudi sedanji zakon bode treba v tem oziru popraviti.

Sedaj pa o §§ 1. 11. V svojih navodilih sedanje davčne preosnove vlada izraža željo, da bi pojasnila svoje stališče glede davčne preosnove, ter opozarja na veliko razliko med sedanjo in mnogimi prejšnjimi predlogami. Naglašam namreč, da so prejšnji načrti imeli dvojen namen: na jedni strani pravično in enakomerno razdeliti davčno breme, na drugi strani pa zvišati državne dohodke, sedanja davčna preosnova pa po vladni izjavi namerava le prvi namen doseči in da država ne išče višjih dohodkov, kakor tiste, katere bi imela že po sedanjih zakonih, dočim se bodo vsi višji dohodki porabili v to, da se znižajo direktni davki in prepuste deželam. Koliko pa misli država deželam prepustiti, to se razvidi iz 2. odstavka § 11., po katerem se bode glavna svota dobitkovine v dobi 10 let (1898—1907) na leto povišala za 1-2%; razvidi se tudi iz člana X., po katerem pri delitvi večjih dohodkov iz osebnih davkov država nasproti deželam za se zahteva večji del. Utemeljuje ta višji znesek se vlada sklicuje na statistične tabele o pomnožitvi prebivalstva in davkoplačevalcev od l. 1880 do 1890 in iz tega sklepa, da se je pomnožilo blagostanje. Jaz ne bodem presojal, ali vlada prav računa v normalnih razmerah,

polk, da naj kar se dá zadržuje hitro pomikanje Prusov in zakriva tako zadaj pehoto, da se ta vsaj nekoliko zbere in uide za danes pogubnim zmagovalcem. Ta ukaz, ki sem si ga dobro zapomnil, pomenil je toliko, kakor obsojen biti na gotovo smrt. Sam ritmajstor, ki je prestal že več bitev, zgane se in potrtoost se mu je brala na obrazu. Namigne trombarju in dalo se je nam znamenje, da se ustavimo. Pregleda izredčene vrste in ukazuje posameznim častnikom. Škadroni so se razdelili in raztegnili v dolgo vrsto. Opazil sem, da je toisto ukazal dalje mažarskemu huzarskemu polku in drugemu avstrijskemu dragonskemu polku. Nadalje na porobku Holmskem so bili odločeni na taisti namen ulanci.

Podržimo konje in nabijemo karabine. Vojake je srčnost mej tem popustila in nestrpno so poslušali, kako so neprestano zvižgale kroglice nad njihovimi glavami. Za vsako streho, mejo in poslopjem smo se ustavili in opazovali sovražnika. Bližal se je v tesno združenih vrstah, v tem ko so se naši polki po napačni strani drevih v silnem neredu ali proti trdnjavi Kraljevega Gradca, ali hiteli po desnem bregu Labe proti Pardubicam.

Hvala Bogu, da sovražnik ni slutil, da nas je več, ter nas je zato zasledoval le od daleč. Ako je kak oddelek bolj zaostal, streljali so na-nj brez milosti, in rdeči huzarji pa so se nam prav zelo približali. Začeli smo tudi mi streljati na-nje od vseh strani in prisilili smo jih tako, da se nam niso preveč približali. (Dalje sledi.)

vendar pa trdim, da zadnja leta propada poljedelstvo in da torej ne moremo govoriti o rastoči davčni moči ali večji porabi pridelkov.

Ker so padle cene žita in sladkorja, ker so opustošeni nekdanji cvetoči vinogradi, ker peša tudi naša trgovina itd., ker je torej ubožal konsument in je opešala njegova kupčijska moč, od katere so odvisni obrtniki, zato jaz ne umejem, kako more vlada iz večjih davčnih dolžnostij sklepati, da naravno rastejo pridobitna podjetja (Res je!) Jaz trdim, kakor je tudi že poročevalec pripomnil, da so davčna oblastva v zadnjem času zvišala dobitkovino. — (Tako je!)

Hudi davčni vijak tudi onim vinorejskim krajem na Dolenjskem ni prizanesel, katerim je trta uš pobrala jedini dohodek. Zato je jasno, da so n. pr. po filokseri ubožanemu okraju kostanjeviškemu dohodninski davek v znesku 1026 gl. l. 1880. zvišali na 1371 gl. l. 1891., da so tako dosegli „naravno rastoči odstotek“.

Če se n. pr. v Gumpoldskirchen-u, katerega blagostanje je vsled filoksera ravno tako šlo rakovo pot, kakor v kostanjeviškem okraju, recimo, k desetim branjevcem ali čevljarjem pridružita dva nova obrtnika te vrste, vendar nihče ne more trditi, da se je vsled tega pomnožilo ondi blagostanje ali davčna moč; k večjemu moremo reči, da imata ta dva nova obrtnika, če dobita sploh kaj dela, le toliko zaslužka, kolikor ga odzvameta prejšnjim. Zato bi bilo pravično, da se prejšnjim obrtnikom odšteje pri dobitkovini znesek, katerega morata plačati novodečla obrtnika, ne pa, da se jim celo zviša davek.

Še nekaj, kar so mi priporočili davkoplačevalci! Ti se mej drugimi tudi bojé, da bode vsled letnega rastočega odstotka 1-2 oziroma 2-5 in osebnega davka naša skupna produkcija mnogo dražja v primeri z ogersko. Naš producent bode delal dražje, ker bode moral davek zvrniti na izdelke. In ta davek bode v 10. letih narasel na 25 odstotkov, torej bodo izdelki dražji za osmino in celo do četrtrine, to se pravi, jedna reč, ki sedaj velja 200 gl., bode l. 1907. veljala 200 + 25 = 225 gl., da bode mogoča zravnavati višji davek.

Mažarski sosed nima te doklade, izdelaval bode ceneje ter nas pritiskal v ceni, to je, on bode isto reč prodajal lahko za 200 gl., dočim je mi ne bomo mogli za 225 gl. In te zgube 25 gl. ne bomo pokrili iz skupila, temveč iz naloženega kapitala, to je, mi bomo ubožali, ker bomo jedli od kapitala.

Mogoče je, da bomo dosegli in vzdržali ceno 225 gl. navzlic ogerski konkurenci. Kaj pa bode nasledek? Ogerski sosed bode obogatel, če bode tudi on dobival za isto reč 225 gl., ker bomo mi morali plačati od tega 25 gl. davka državi. Dokler Ogerska kot drugi faktor v istem carinskem okrožju ne plačuje enakih davkov, smo mi tepeni.

Ali jednaki davki v obeh državnih polovicah, ali pa carinska meja mej obema, sicer nastane ne-jednak boj. In to bode učila prihodnost.

Gledé dorastka sem hotel staviti predlog, kakor ga je stavil gospod zastopnik nižjeavstrijske trgovske in obrtniške zbornice, obžalujem le, da ga je umaknil, videč, da ne prodere, zato ga tudi jaz ne stavim.

Ako se tekom debate ta zakon ne bode zboljšal v korist davkoplačevalcem, glasoval bodem v tretjem branji proti njemu. (Pohvala.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. marca.

Državni zbor je včeraj jednoglasno sklenil takoj se posvetovati o nujnem predlogu gledé zadnje nesreče v moravsko-šleskem premogokopu. Ta predlog hoče, naj se nastavijo rudniški nadzorniki, naj se odpošlje posebna komisija preiskavat imenovani rudokop in naj se pozove vlada, da sestavi in predloži nov zakon o posebnih, te stvari se tikajočih kazenskih določilih. Posl. Bärnreither, ki je vložil ta predlog, pojasnuje prvo točko, naj se ustanove rudniški nadzorniki. Ti naj skrbé da se oživi skupno delovanje zakonodajstva z delodajalci in z delavci, ki naj nujno zboljša žalostne razmere rudniških delavcev. Posl. Pernerstorfer hudo napada delodajalce iz zbornice. Med drugim zakliče: „Kaj vas briga smrt tisoč proletarijcev?“ (Živahni ugovori.) Zahteva, naj zbornica preosnuje rudništvo. Lienbacher pravi, zakaj se ne zatvorijo taka podjetja, kjer se toliko plinov razvija, kot v moravsko-šleskem rudokopu.

Posl. Dyk predlaga, naj vlada v treh mesecih predloži nov zakon gledé bratovskih skladnic, vzlasti deželnih. Posl. Suess povdarja, da se vodijo nadvojvode Albrehta premogokopi z vojaško natančnostjo, kot morda nobeni drugi na svetu ne. Če bi se morali zatvoriti rudokopi, če se dogajajo nesreče, bi bilo ravno tako, kakor če bi se morale vstaviti železnice zavoljo nezgod pri prometu. Delavci v ostravskih premogokopih preveč pijo žganje. Govornik priporoča, naj se zboljša delavcem hrana. Minister Falkenhayn pobija med živahnim odobravanjem napade. Grof Schönbörn izjavi, da je pripravljen razmotravati vprašanje v kazenskih določilih. Ves nujni predlog se je vsprejel, vsi dostavki so se odklonili. — Finančni minister Plener predloži začasni proračun od 1. aprila do 30. junija. Prihodnja seja bo jutri.

Stranke državnega zbora. V soboto je izšel nov seznam vseh strank v državnem zboru z ozirom na stanje dne 9. t. m. Po tem seznanemu šteje konservativni klub 55 članov, poljski klub 57, rusinski 6, združena nemška levica 107, liberalni centum 10, nemška nacionalna stranka 17, klub čeških narodnih poslancev 37, moravski klub 8, hrvatsko-slovenski 10, klub neodvisnih hrvatsko-slovenskih poslancev 5 (v tem klubu ni nobenega Slovenca). Poleg teh klubov so tri „proste zveze“, namreč: agrarcev z 52 člani, klub v varstvo parlamentarnih pravice z 18 člani in zveza kršč. socijalistov z 11 člani. V teh zvezah so tudi lahko poslanci iz naštetih klubov. Ker štirje mandati niso zasedeni, šteje sedaj zbornica 349 članov; 312 jih je v imenovanih klubih, 37 je divjakov.

Ogersko. Dne 19. t. m. se je vršila konferenca ogerskih škofov. Razgovor je bil o postopanju v cerkvenopolitični debati magnatov. — Na peštanskem vseučilišču je žid dr. Marcali imenovan profesorjem zgodovine. Lep napredek — mažarskega požidovljenja!

Italija. Rudini kaj marljivo pripravlja pot — samemu sebi. V soboto se je pripeljal v Palermo, kjer je včeraj govoril. — Sv. oče bode baje danes, kakor trdi neko zasebno poročilo v današnjem tajnem koncistoriju imel važen nagovor, tisoč se ogerskega civilnega zakona. — Turinski nadškof Ricardi je dobil pretilno pismo od anarhista Glavine, ki zahteva določno svoto denarja, sicer palača zleti v zrak. Anarhista so zaprli.

V Bolgariji je bilo v zadnjem času več tabarov, na katerih so govorniki tožili o zatiranju Bolgarov v Makedoniji ter Evropo klicali na pomoč. V Rusiji pa slabo odmevajo ti kliči, kajti ruski listi naglašajo, da ne bode več za druge po kostanj hodila v žrjavico in je v Makedoniji sploh malo Bolgarov, tem več Srbov, Grkov in Albancev.

Vstaja na Kubi. Španci še sedaj niso vstaje dušili, kajti v gorovji in skalovji se potika še več roparskih in vstaških tolpe, katerim je težko priti do živega. Glavna vstaška četa pa šteje še do 8000 mož. Nemški listi trdijo, da vstajo skrivaj podpirajo severo-ameriške države.

Cerkveni letopis.

V. Apologetičen govor.

Greh je naredil grozen poraz med Bogom in človeštvom. Svet si ni mogel pomagati, dasi je čutil svojo zagrešenost Bog sam je moral priti. Neskončnemu razžaljenju je bilo treba dati neskončnega zadostila. To je dal J. Kristus, ki je bil Bog in človek skupaj. Človeštvo priznavajo celo nasprotniki, zanikujejo pa božanstvo. Dokaže še, da je bil Jezus pravi Bog.

1. Iz njegovih izrekov. Apostelj in judje pripoznavajo le te izreke; prvi jim verujejo, drugi ne. Toraj treba novega dokaza.

2. Iz idealne svetosti in popolnosti Kristove. Kristus je brez greha; to spridujejo aposteljni, farizeji, Iskarjot. — Jezus ima na sebi vse čednosti v najpopolnejši meri. Ljubezen do neb. Očeta, ljubezen do človeštva. Take svetosti zastoj iščemo na drugih možeh. Po pravici občudujemo Sokrata kot redko prikazen med pagani, a njegovo življenje, zlasti zadnji trenotki niso brez madeža. — Svetniki so se odlikovali z junaškimi čednostimi, a bili so le posnemalci Jezusovi in so daleč zaostali za idejalom — Kristom. — Vzvišena je bila tudi njegova naloga na zemlji. — Njegovo božanstvo je odsevalo tudi iz njegovega telesa.

3. Izreke svoje potrjuje Jezus s čudeži. Hočete videti čudeže, pojdite v Lurd. Dvainosamdeset dok-

torjev je preiskovalo lani ondi čudeže in izjavilo, da se to ne godi naravnim putem. Evropa čita vse to, a maje z rameni, kakor judje, ki so rekli, da Jezus s pomočjo Belzebuba dela te stvari. Bog, ki je postavil naravne zakone, deluje tudi lahko brez teh zakonov; tega mu ne zabrani nobeden moderen brezverec. Jezus se sklicuje na čudeže.

4. Čudež vstajenja se dokaže obširno, ker žujimi stoji in pade naša vera. Vstajenje se dokaže a) iz posvečevanja nedelje, b) iz velikonočnega praznika, c) iz enoglasnega spričevanja apostelnov in evangelistov, d) posebno obširno iz obnašanja judov do vojakov-varuhov in do učencev. Nasproti Fr. Strauss-u in Renanu se dokaže, da je Jezus res umrl, a zopet veličastno ustal iz lastne moči. Če to, potem je on pravi Bog, božji njegov nauk, božja njegova cerkev.

Uvažujejo se še na kratko prerokbe in nauk Jezusov, ki je preobrazil lice zemeljsko

Sklep. V Jezusa moramo verovati, njega moliti. Ne zadostuje vera v privatnem življenju, marveč treba pokazati tudi v javnosti. Kristus mora prešinjati literaturo, zakonodajalstvo, šole. Po njegovih načelih se morajo vladati države, sicer se vračajo nazaj v paganstvo z vsemi žalostnimi nasledki kapitalizma, modernega robstva, propada, morale itd. Brez Kristusa se bije v obraz prostosti, ruši se zakon, množe se samomori, dvoboji, značajev ni več, širi se breznačelnost, odreka se pravica privatnega imetja, z nogami se tepta oblast cerkvena in državna, in kaj bo iz tega, pokazala bo bližnja prihodnost.

O mili Izveličar! Ostani v delavnicah umetnikov — v tovarnah — v šolah — v kočeh siromakov — v palačah mogotcev — v mestu in na deželi, da naše dobro ljudstvo ne postane žrtev brezvestnih zapeljivcev. Ostani pri nas ob življenju in smrti. Amen.

Govor ta je bil najvažniši in je naredil očitno velik vtis. Dasi je trajal debelo uro, poslušalo ga kršč. množico z največjo ustrajnostjo. Dal Bog, da Kristus zopet oživi med nami.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. marca.

(† Med. dr. Martin Dolničar.) Včeraj popoldne pokopali so ob obilnem spremstvu na pokopališču pri sv. Krištofu telesne ostanke moža redke značajnosti, preblagega rodoljubja in globoke vernosti, ki se je odsvitala tem lepše, ker je dičila moža temeljitega učenjanskega znanja in splošne izobraženosti. Kot sin bornega slovenskega oratarja dosegel je po svoji nadarjenosti, marljivosti in železni vztrajnosti na dunsjskem vseučilišču doktorstvo zdravilstva ter je izvrševal vestno in spretno ta svoj poklic nad 40 let v prvostolnici našega cesarstva, na Dunaju, kjer je bil med drugim tudi mnogoleten domači zdravnik v slavni grofovski rodbini Harrachovi. Pred dobrimi 18 leti zapustil je Dunaj ter je šel počivat na svoj rojstni dom v Šmartin ob Savi, pozneje pa se je preselil v Ljubljano, kjer mu je Bog dal dočakati 88. leto njegove starosti. Povrnivši se v svojo domovino poprijel se je 70letni starček z mladeniško vneto slovenskega jezika, v katerem se uriti ni imel prilike v nemškem Beču, ter je kmalu toliko napredoval, da je pisal dobro književno slovenščino. — Pokojnik bil je zvest prijatelj katoliškega gibanja ter je z velikim zanimanjem spremljal delovanje naše stranke. — Počivaj v miru zlata posavska duša in vživaj pri Bogu plačilo! Vsem pa, ki so te poznali, sveti tvoja vzorna značajnost, čisto rodoljubje in verna pobožnost!

(Slovesna črna sv. maša) se bode darovala jutri v četrtek dne 21. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v frančiškanski cerkvi v obletni spomin pokojne Marije Muruikove.

(Deželnozbornske volitve v Istri.) Tržaški uradni list objavlja v štirih jezikih razglas namestništva, s katerim se razpisujejo volitve za deželni zbor isterski. Vršile se bodo volitve za kmečke občine dne 16ega maja, za mesta 21. in za veleposestvo 24. maja.

(Naše poštna razmera.) Iz Šmarije, 17. marca. Marsikaj posebnega imamo pri nas v Šmariji. Poštne razmere menda nikjer drugje na Kranjskem niso take, kakor pri nas; priporočamo jih vsemu specialistu, da jih pri priliki malo „na muho vzame“.

Stvar je taka-le: V naši fari imamo dva poštna urada, na vsakem koncu fare jednega, a v sredi fari v Šmariji, kjer da samo to omenim, poslujejo trije uradi: dekanjsko-župni, šolski in občinski, nimamo nobenega. — Se pred par leti smo imeli Šmarijci svoj poštni urad „Šmarije“ pa ne v Šmariji temveč — v Brvcah-vasi, ki je približno tričetrt ure od Šmarije oddaljena. Pritoževali smo se opetovano, toda sl. poštno vodstvo nas menda ni smatralo za vredne, dobili smo v Šmariji le nabiralnik za pisma in poštnega sela. Ko pa je stekla dol. železnica, preselila se je naša pošta iz Brvcah ne v Šmarije temveč na Grosuplje ter je na ondčnem kolodvoru kar žež noč postala pošta na Grosupljem. Tako smo Šmarijci prišli še celo ob ime pošte. Zadovoljiti se moramo s tem, da nam že omenjeni poštni sel prinaša in odnaša dvakrat na dan pisma, toda samo pisma, drugih poštnih pošiljatev (denar, blago...) nam ni dolžan prinašati oziroma sprejemati. Če pa vendar tudi to stori, je samo njegova usluga. — Zdaj je pa naenkrat glas počil, da dobimo v Šmariji poštni urad nazaj, toda zopet ne v Šmariji, temveč — na železniški postaji Šmarije-Sap, ki je skoraj en četrt ure od Šmarije oddaljena. Če se to res zgodi, bomo morali za vsako pismo in za vsako pošiljatev ali sami tekati na postajo ali pa plačati, da nam bo kdo v vas prinašal. Na ta način bomo mi več škode kakor pa koristi od pošte imeli, ko so vendar po naši preprosti pameti poštni uradi zato, da je ž njimi ljudem ustrezno. Zatorej rečemo: Če hoče slavno poštno vodstvo ljudem ustreči, naj da pošto v Šmariji, če pa ne, naj ostane vsaj tako, kakor je zdaj. Toliko za danes, drugič morda zopet kaj posebnega.

Glas iz Šmarijske občine.

(Za „Katoliški sklad“) podaril je „namesto pismenih voščil dragim „Jožefom“ č. g. Jakob Porenta, župnik v Stopičah, 8 kron.

(Umrla) je v Trstu gospa Marija Nabergojeva, mati državnega poslanca g. Frana Nabergoja v 87. letu. Pogreb ob obilni vdeležbi se je vršil dne 19. marca.

(Umrla) je v Gradcu gospa baroninja Eichhoff, poroj. grofinja Hohenwartova, sestra predsednika najvišj. računskemu dvoru in držav. poslanca g. Karola grofa Hohenwarta.

(Glavni letošnji nabor za stolno mesto Ljubljano) vrši se je pretekli ponedeljek v mestni dvorani. Izmej 100 pozvanih v Ljubljano pristojnih novincev potrjenih je bilo 25, izmej 100 vnanjih pa je bilo potrjenih 25; preteklo leto dalo je to novčenje skupno 47 fantov za vojaščino ugodnih.

(Stroški za kidanje in izvažanje snega.) Mestna občina ljubljanska izplačala je za kidanje in izvažanje snega za čas od 10. do vštetega 16. marca letos znesek 1003 gld.

(Pred ljubljansko komisijo za preskušnje učne usposobljenosti za ljudske in meščanske šole) se se bodo začeli izpiti dne 6. maja t. l. Prošuje naj se vlagajo do 22. aprila t. l.

(Obravnava ob uličnik napisih ljubljanskih,) ki se je imela vršiti dne 20. t. m. pri upravnem sodišču na Dunaju, preložena je na mesec maj.

(Zima in pomlad.) Severni vetrovi zadnjih dni očistili so podnebje, prinesli nam jasne — solnčne dneve. Temperatura se je sicer nekoliko znižala in baremetrovo stanje zboljšalo, a kakor nam prognoza dunajske centrale zagotavlja, smo zadnji udarec krute zime prestali in pomlad praznovala bode nekajeno svoj ugod v dežel, kajti solnčni žarki tajajo sicer polagoma a uspešno na deželi še vedno blizu metra visoko snežno odejo. Letošnji marec, ki je otepal krog sebe in — po nas z „glavo“, bode sedaj izvestno z repom — miroval.

(Nesreča.) Iz Zaline, dne 19. marca: Današnji večerni vlak iz Nov. mesta povozil je načelnika višnjegorske postaje med Višnjo Goro in Zalino, ravno nad viaduktom pri Veliki Loki. Kaj je vzrok ali nesreča ali kaj družega se ne more sedaj določiti. O tri četrt na sedem bil je v Zalini s svojo soprogo, hitel je sam domov, da dospe do večernega vlaka novomeškega, na poti dogodila se je nesreča.

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda) si je nabavila jako pripravnih in ob jednem lepih nabir

ralnikov za na mize. Trdno upamo, da bodo ti nabiralniki v oskrbi č. rodoljubkinj in rodoljubov družbi na mnogo korist. Naročati pa naj je izvolijo naše podružnice ali tudi posamezniki ne pri podgisanem vodstvu — ampak pri bukvovezu Ivanu Bonaču. Ljubljana Selenburgove ulice. Nabiralnike prepuščamo in pošiljamo prejemnikom brezplačno — so pa družbina lastnina.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Vabilo na osnovalni shod „Katoliškega narodnega društva“) za sodni loški okraj, ki se bode vršil v prostorih župnišča v Starem Trgu pri Ložu dne 25. marca 1895. Vspored: 1. Nagovor. 2. Volitev odbora. Potem boče precej prvi občni zbor, na katerem bodo govorniki obravnavali društvenemu namenu primerne reči.

Telegrami.

Dunaj, 19. marca. „Pol. Corr.“ odločno zagotavlja, da se ni nikedar govorilo o kakem vabilu k slovesnosti v Kielu, niti o tem, da se jih vdeležita avstrijski cesar in laški kralj.

Budimpešta, 19. marca. Danes dopoldne je pričel škofovsko konferenco kardinal Vaszary s kratko molitvijo. Zbralo se je 14 cerkvenih dostojanstvenikov. Osem se jih je opravičilo. Razgovarjali so se o postopanju škofov gledé cerkveno-političnih zakonov v magnatski zbornici. Uradno poročilo se ne priobči.

Budimpešta, 19. marca. V zbornici odgovarja minister notranjih stvari interpelaciji posl. Hortovanyi-a glede volitve v Nitri, da je podžupan zavoljo neprestanega hujskanja ljudstva se bal izgredov in je ukrenil potrebno v obrambo. Zbornica je sprejela na znanje to ministrovo izjavo. Prenehala je do 26. marca.

Berlin, 19. marca. Proračun za vzhodno Afriko se je v zbornici vsprejel. Prihodnja seja bo jutri.

Pariz, 19. marca. „Agence Havas“ poroča: Konečno je sklenjeno, da se poroči vojvoda Aosta s princesinjo Heleno Orleansko.

Madrid, 19. marca. Govori se, da bo kraljica-regentinja še danes se odločila. Ministerstvo se bo baje že nocoj sestavilo. Vse je zavisno od kraljičinega razgovora s Canovas-om.

London, 19. marca. Iz Simonoseki se poroča: Danes je Li-Hung-Čang prišel semkaj. Uradniki japonskega zunanjega urada so mu šli na ladijo naproti.

Kairo, 19. marca. Slatin bej je zdrav prišel semkaj. (Op. vr.: Slatin bej je rojen Dunajčan, ki se je kot egiptovski uradnik v 27 bojih hrabro bojeval proti Mahdiju in bil konečno vjet. Sedaj mu je srečno ušel.)

Tak-le je izvorni zavoj pristne

Kathreiner-jeve kave.

1/2 kile 25 kr.
Je povsod na prodaj

toda

POZOR!

Varujte se ponarejenega blaga, ki ga nekateri iz sebičnih namenov ponujajo ali odprto, ali pa dobro = ponarejenih podobnih zavojčkkih. =

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre.

Foulard-svila 60 kr.

do gl. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do gl. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovosti) in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorec prosto na dom. — Dvojnati pismeni pošto v Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
44 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Curich.** 17-3 2

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur v mm
		urakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
18	7. u. zjut.	740-6	6-2	brezv.	megla	0-00
	8. u. pop.	739 3	5 2	"	jasno	
	9. u. sveč.	739 3	0 2	sl. svzh.	"	
19	7. u. zjut.	737-6	5-6	brezv.	megla	0 00
	8. u. pop.	733-4	7 8	zm. jzap.	jasno	
	9. u. sveč.	733-1	-4-0	sl. jzap.	"	

Srednja temperatura obeh dni 0-3° in 2-1°, oziroma za 4-2 in 1-8° pod normalom.

Zahvala.

Ob preranej smrti naše nepozabne predrage matere

Marije Košir roj. Hafner

izrekamo vsem, kateri so ljubo pokojnico mej njeno dolgo boleznijo obiskavali ali jo pa spremili k večnemu počitku, osobito pa še p. n. sorodnikom, pred. duhovščini, c. kr. uradnikom sodnije in davkarje, veleštov. učiteljstvu itd. svojo najiskrenejšo zahvalo proseč, naj bi drago pokojnico ohranili vsikdar v blagem in pobožnem spominu.

Škofja Loka, dne 20. marca 1895.

181 1 Žalujoča rodbina Koširjeva.

Pozor!

Podpisano ravnateljstvo naznanja s tem, da glavni zastopnik zavarovalnice „Phoenix“ g. **JOSIP PROSENC** v Ljubljani že ni od 1. svečana 1892 v nikakoršni razmeri več z zavarovalnico „UNIO CATHOLICA“.

Osrednje ravnateljstvo vzajemnega zavarovalnega društva „Unio catholica“ na Dunaju. 179 2-1

Gotov vspen

provzročajo preizkušeni in jako priljubljeni

Kaiserjevi

kolobarčki iz poprove mete

(Pfeffermünz - Caramellen)

proti pomanjkanju slasti do jedij, proti pokvarjenemu in oslabelemu želodcu. 595 12-9

V zavojčkih po 20 kr. se dobivajo pristni v lekarni Mayerjevi „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Priljubljen od polikliniške direktorje.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-31

Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Ivan Kregar,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani,

Poljanska cesta št. 8
poley Alojzijeveča

dovoljuje si opozarjati velec. duhovščino, cerkvena predstojništva in cerkvene dobrotnike na svojo dobro urejeno

pasarsko delalnico

zagotavljajoč, da bode vselej postregel le z dobrim trpežnim blagom, natančnim in zanesljivim delom po možno nizki ceni. Naročila izvrševal bode kot doslej po vpslanem uzorcju ali lastnem okusu in načrtu.

Priznalna pisanja so na razpolago.

Izvršeno blago pošilja skrbno zavito poštnine prosto.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gl., 5 steklenic 4 gl.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilo, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspedom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

prilagoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 5

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY

„Crème Venus“
Prostředek k zušlechťení pleťi.
Tekutý pudr „Eugenie“
Červené tekuté ličidlo „Eugenie“
Pudr „Eugenie“
v bílé, růžové a krémové barvě.
Barva na vlasy
Kavkazká
essence na kníry.

G. RIES
VIDEŇ
IV. Grosse Neugasse 8

„Crème Venus“ sredstvo za konserviranje polti. Popolnoma neškodljivo sredstvo, ki zabranjuje, da polt ne postane raskava in se ne sveti. Polt postane snežno-bela, nima gub in ostane sveža. „Crème Venus“ nima maščobnih tvarin, ne postane žaltav in se more uporabljati o vsakem poljubnem dnevnem in letnem času. V interesu občinstva je, da natanko pazi na varstveno znamko. Cena 2 gl.

Tekoči puder „Eugenie“ iz mirtovih cvetov, vlepšavo obrazne barve, katero ohrani cvetočo in mladostno. Dá obrazu in tilniku, ramenom in rokam mehkost in mramorju slično čistost, odstranjuje vsako raskavost kože in pege. Cena 2 gl.

Rdeče tekoče ličilo „Eugenie“ popolnoma neškodljivo. Daje licem, ustnom in ušesom lepo naravno tudi pri električni razsvetljavi rožasto bojo in se drži tri dni polti. Cena 1 gl 50 kr.

„Puder Eugenie“ bel, rosa, crème. Priljubljen jemlje se kože ne da bi se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mladostno svežost. Cena 1-20, s čopom 1-50.

„Trioxogen“ izborno sredstvo za rast lasij, jači lasišče in ubranjuje, da se ne napravi prhaj. Cena 1 gl. 60 kr.

„Nigritine Végétale“ barva za lase črna in rujava. Lasje obdržé bojo 6 tednov in je nemogoče razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gl. 50 kr.

Tekoče kavkaško mazilo za brke pospešuje njih rast in je konservira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje brkom poljubno obliko. Cena 75 kr.

Edino zalogo za Kranjsko

ima 622 26-15

FRAN STAMPFEL
v Ljubljani,

Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarni Piccoli „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj olajšajo bolečine. 588 50-19

Stekleničica 20 kr.

Dunajska borza.

Dne 20. marca.

Skupni državni dolg v notah	101 gl. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 80 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 80 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 " 25 "
Ogerska zlata renta 4%	124 " 20 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 " 10 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1054 " — "
Kreditne delnice, 160 gl.	408 " 70 "
London vista	122 " 90 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 07 1/2 "
20 mark	12 " 01 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 73 "
Italijanski bankovci	46 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 76 "

Dne 18. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	152 gl. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	164 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 59 "
Tisne srečke 4%, 100 gl.	153 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	133 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 " — "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
Prijoritete obveznice državne železnice	224 " 50 "
" južne železnice 3%	177 " 50 "
" južne železnice 5%	133 " — "
" dolenjskih železnic 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gl.	200 gl. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	160 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	17 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gl.	71 " — "
St. Genois srečke, 40 gl.	72 " 75 "
Waldsteinove srečke, 20 gl.	53 " 50 "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	172 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3485 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	562 " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	111 " — "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	84 " 50 "
Montanska družba avstr. plaav.	86 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	168 " — "
Papirnih rubljev 100	132 " 12 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanjih najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.